

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 36/2016)

София, 7 септември 2016 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 01.09.2016 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници.....	4
1.4	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури.....	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци.....	8
4	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци.....	9
5	Приложение – справки за хода на жътвата на ръж и тритикале и реколта от слънчоглед и царевица по области	11

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 01.09.2016 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

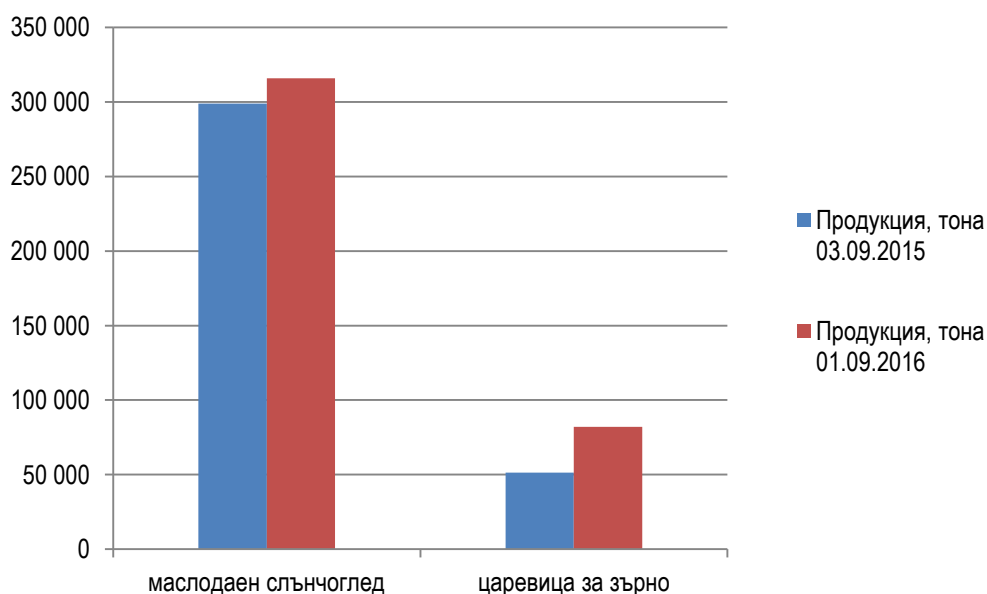
По оперативни данни, към 01.09.2016 г. са прибрани 315,9 хил. тона слънчоглед и 82 хил. тона царевица. Това е съответно с 5,7% и 59,7% повече на годишна база, като увеличението се дължи на по-бързия темп на прибиране на реколта `2016, докато при средния добив на този етап и при двете култури се отчита леко понижение спрямо миналата година.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 01.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	01.09.2016					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 578 893	1 609 003	21,2%	315 898	196	-0,2%	15,5%	5,7%	-8,8%
царевица за зърно	4 218 199	155 460	3,7%	81 956	527	-0,6%	64,2%	59,7%	-2,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 01.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.2 Реколта от пролетници

Оперативните данни към 01.09.2016 г. сочат ръст на производството на домати, картофи и дини с между 1,1% и 10,5% спрямо същия период на 2015 г. Същевременно, при продукцията от пъпеши и пипер се наблюдава изоставане, съответно с 11% и 27,1% на годишна база.

Към момента средният добив от домати, дини и пъпеши е с между 4% и 18,8% по-висок спрямо реколта `2015, а този от картофи и пипер - съответно с 0,2% и 13,8% по-нисък.

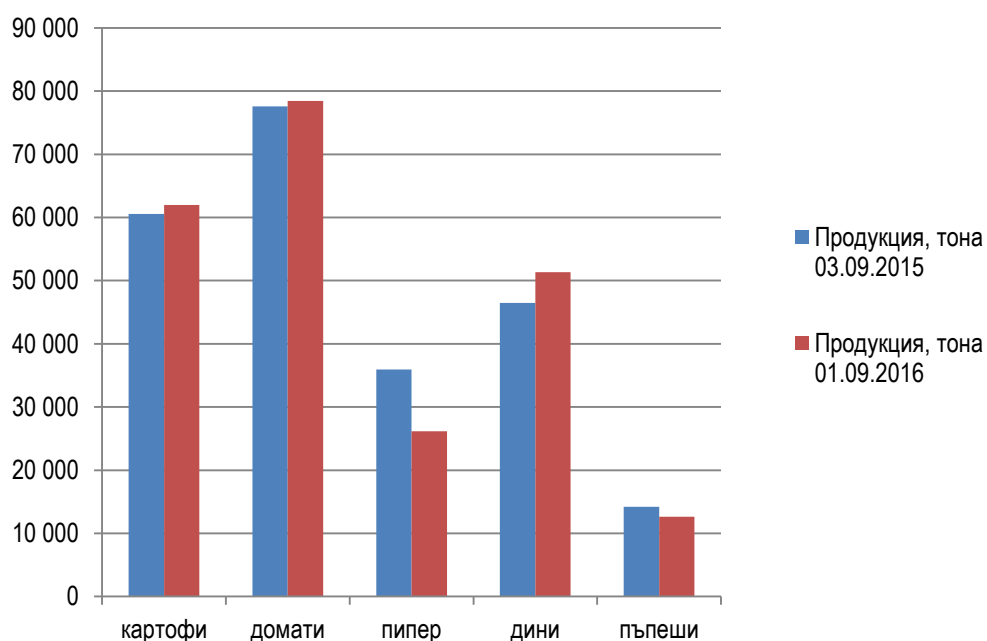
Реколта от пролетници към 01.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	01.09.2016				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	119 551	46 040	61 966	1 346	-1,8%	2,6%	2,3%	-0,2%
домати	44 344	34 616	78 426	2 266	2,1%	-2,8%	1,1%	4,0%
пипер	38 945	28 716	26 180	912	-12,0%	-15,5%	-27,1%	-13,8%
дини	30 449	26 476	51 321	1 938	5,3%	-3,9%	10,5%	14,9%
пъпеши	13 413	12 245	12 620	1 031	-25,8%	-25,1%	-11,0%	18,8%
фасул	33 395	16 142	2 238	139	14,6%	-24,8%	-29,8%	-6,1%
градински грах	18 333	15 237	6 034	396	27,3%	64,7%	92,5%	16,8%
леща	19 255	18 369	2 406	131	24,0%	36,6%	38,0%	0,8%
соя	145 158	13 821	2 110	153	-43,1%	-62,9%	-56,8%	16,8%
ориз	93 270	*	*	*	-16,6%	-	-	-
овес	107 485	72 921	16 713	229	-16,8%	-19,7%	-0,9%	23,1%
сорго	28 693	2 100	215	102	-31,0%	-34,4%	-77,8%	-66,3%
шарен слънчоглед	80 222	13 778	3 880	282	-30,6%	59,0%	134,7%	47,6%
царевица силажна	167 275	94 519	230 713	2 441	-8,3%	-1,3%	25,7%	27,3%
пролетен ечемик	30 976	29 146	8 491	291	-66,6%	-59,1%	-55,1%	9,8%
фуражен грах	104 029	86 579	34 613	400	29,0%	64,2%	40,2%	-14,5%
захарно цвекло	*	*	*	*	-	-	-	-
памук	33 073	*	*	*	91,7%	-	-	-
лен	900	825	61	74	28,6%	-	-	-
тютюн ориент.	50 135	42 364	4 675	110	-30,6%	-38,1%	-38,6%	-0,9%
тютюн Бърлей	6 210	4 925	589	120	-38,3%	-39,3%	-62,6%	-38,1%
тютюн Вирджиния	36 980	28 008	2 573	92	-12,0%	-5,1%	2,7%	8,2%

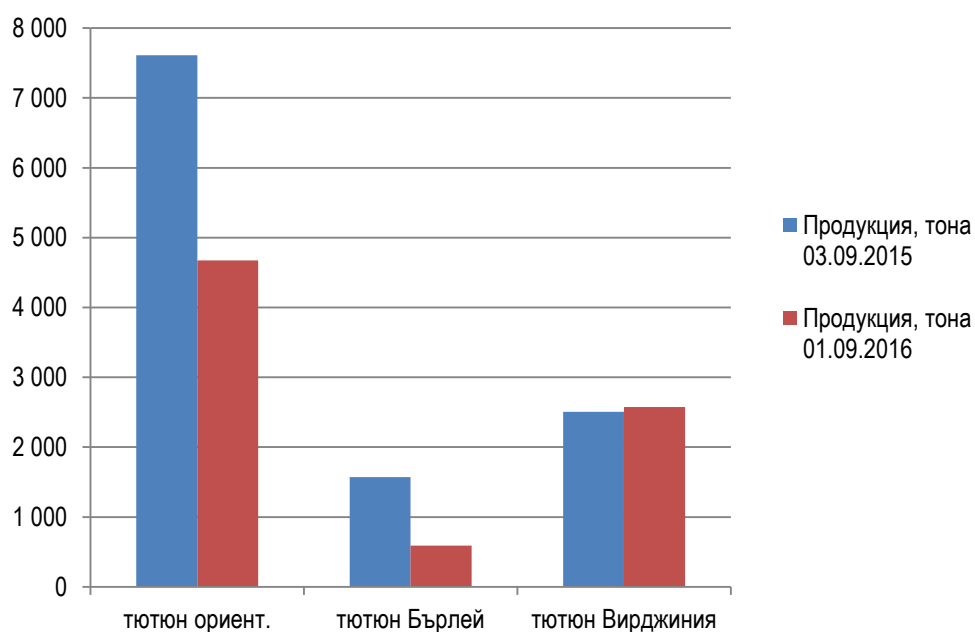
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 01.09.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

**Продукция от основни сортове тютюн към 01.09.2016 г., сравнено със същия
период на 2015 г.**

1.4 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

По оперативни данни, към 01.09.2016 г. събраната продукция от лавандула, круши, кайсии, сливи, маслодайна роза и винени лозя е с между 6,3% и 57,2% повече спрямо отчетената по същото време на 2015 г. От друга страна, производството на ягоди, праскови, вишни, малини, ябълки, череша и десертни лозя намалява с между 7,5% и 54,5% на годишна база.

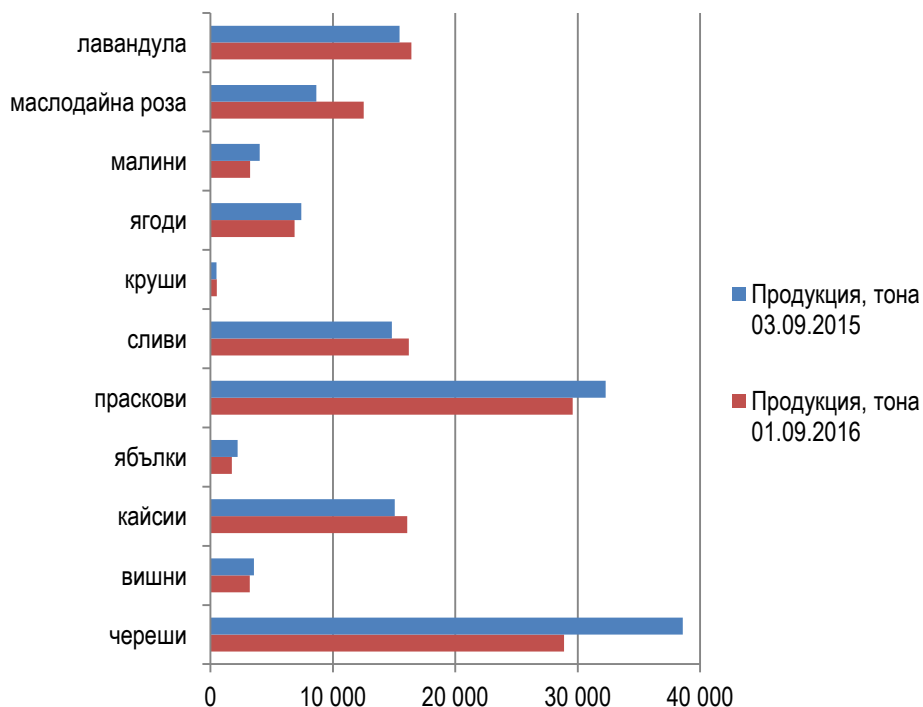
Засега по-значително увеличение на средния добив спрямо реколта `2015 се отчита при маслодайната роза (с 44,9%), а намаление - при десертните лозя, черешите и ябълките (с между 16,7% и 21,1%).

Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 01.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	01.09.2016				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	77 712	67 710	28 872	426	2,2%	-9,5%	-25,2%	-17,4%
вишни	13 684	11 145	3 202	287	4,0%	1,8%	-9,6%	-11,1%
кайсии	28 412	26 391	16 083	609	3,3%	2,9%	6,9%	3,7%
ябълки	48 417	3 386	1 742	514	2,9%	-5,9%	-21,5%	-16,7%
праскови	42 430	37 635	29 585	786	-1,2%	-1,3%	-8,4%	-7,2%
сливи	61 383	31 509	16 197	514	-4,6%	9,0%	9,2%	0,2%
круши	4 182	1 098	522	475	-1,9%	2,3%	6,7%	4,2%
ягоди	10 256	9 456	6 863	726	-4,7%	-10,8%	-7,5%	3,7%
малини	17 439	8 931	3 232	362	18,0%	-11,8%	-19,8%	-9,0%
маслодайна роза	32 875	32 875	12 510	381	-0,3%	-0,3%	44,5%	44,9%
лавандула	53 494	51 024	16 421	322	6,9%	7,9%	6,3%	-1,5%
лозя винени	508 165	8 882	5 353	603	-4,4%	36,2%	57,2%	15,5%
лозя десертни	49 421	5 654	2 325	411	-1,8%	-42,4%	-54,5%	-21,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 01.09.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

2 Есенна кампания

Към 01.09.2016 г. предсеитбена подготовка е извършена на 957 102 дка, а дълбока оран – на 496 956 дка, при съответно 1 662 437 дка и 1 133 196 дка година по-рано (по оперативни данни).

Засети са 86 960 декара със зимна маслодайна рапица и 2 040 дка с пшеница. За сравнение, към същия период на 2015 г. са били засети 285 087 декара със зимна маслодайна рапица и 324 дка с пшеница.

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна (откъдето обикновено се осъществява основна част от износа на зърнени и маслодайни култури¹) са изнесени 61,6 хил. тона пшеница, 38,5 хил. тона рапица и 180 тона ечемик. Спрямо същия период на предходната маркетингова година, износът на пшеница нараства с 12,7%, а този на рапица - над два пъти. От друга страна, експортът на ечемик през порта изостава с 91% на годишна база.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07.2015 – 04.09.2015	04.07.2016 – 04.09.2016	Изменение
пшеница	560 995	632 207	12,7%
ечемик	66 838	6 035	-91,0%
рапица	50 286	181 726	261,4%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на пазарната 2016/17 г., през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През последната седмица на Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за експорт. Така, маркетинговата 2015/16 година приключва с по-нисък износ на царевица и слънчоглед през порта спрямо предходната пазарна година, съответно с 45,1% и с 18,7%.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09.2014 – 04.09.2015	01.09.2015 – 04.09.2016	Изменение
царевица	1 098 597	602 939	-45,1%
слънчоглед	203 271	165 225	-18,7%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

През изминалата 2015/16 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Информацията за общия износ на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 32/2016, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за търговията през юни 2016 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.09.2015 г. до 04.09.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 32/2016, ще бъде направена към средата на м. септември 2016 г., след публикуване на данните от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 31.08.2016 г. средните изкупни цени на рапица, пшеница (хлебна и фуражна) и ечемик отбелязват незначително повишение, в рамките 0,2 - 0,4%, спрямо предходната седмица, докато тези на слънчоглед и царевицата се понижават съответно с 1,1% и 3,6%.

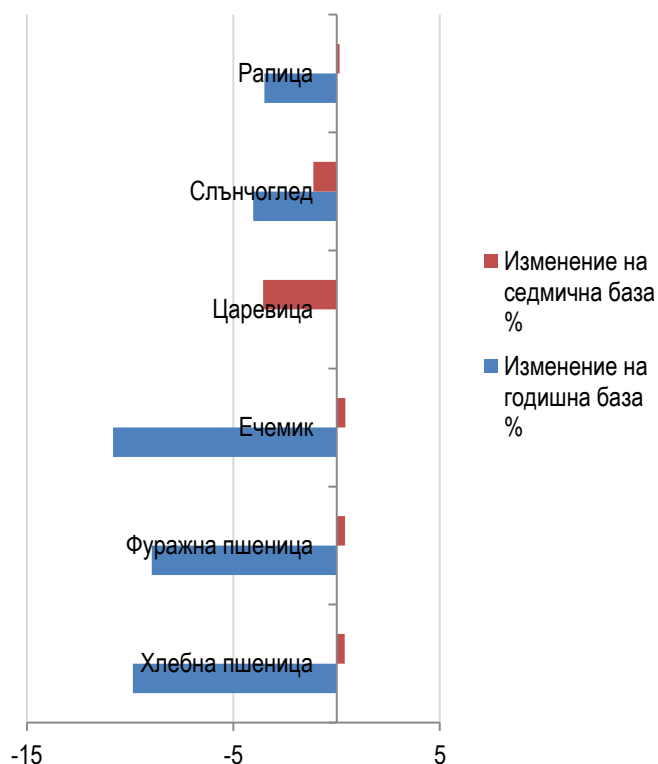
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 31.08.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	02.09.2015	24.08.2016	31.08.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	284	255	256	-9,9	0,4
Фуражна пшеница	268	243	244	-9,0	0,4
Ечемик	268	238	239	-10,8	0,4
Царевица	271	281	271	0,0	-3,6
Слънчоглед	644	625	618	-4,0	-1,1
Рапица	686	661	662	-3,5	0,2

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

Като цяло, изкупните цени на основните зърнени и маслодайни култури продължават да се движат под нивата отпреди една година. Намалението на годишна база е в границите от 3,5% до 10,8%, най-чувствително при ечемика. Изключение прави изкупната цена на царевичката, която остава на нивото от същия период на 2015 г.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 31.08.2016 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 02.09.2016 г. средните цени на едро на ябълки, праскови, картофи, домати (полски и оранжерийни) отбелязват спад в границите от 4,2% до 13,5% на седмична база (най-значителен при оранжерийните домати). Същевременно, зеленият пипер и пъпешите поскъпват с малко над 1%.

Средните цени на едро на десертно грозде, картофи, домати (оранжерийни и полски) и праскови са с между 0,7% и 30,7% по-високи спрямо същия период на миналата година, докато тези на ябълки, зелен пипер, пъпеш и дини намаляват с между 8% до 25%.

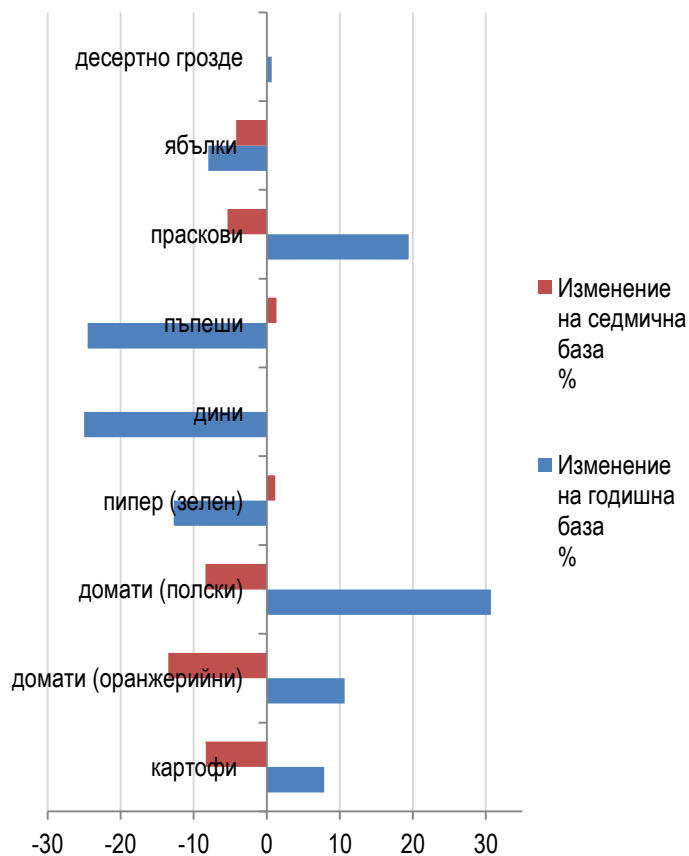
**Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 02.09.2016 г., сравнено с
предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг**

	04.09.2015	26.08.2016	02.09.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,51	0,60	0,55	7,8	-8,3
домати (оранжерийни)	1,22	1,56	1,35	10,7	-13,5
домати (полски)	0,75	1,07	0,98	30,7	-8,4
пипер (зелен)	1,02	0,88	0,89	-12,7	1,1
дини	0,44	0,33	0,33	-25,0	0,0
пъпеши	1,02	0,76	0,77	-24,5	1,3
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,00	0,96	0,92	-8,0	-4,2
праскови	1,03	1,30	1,23	19,4	-5,4
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,47	*	1,48	0,7	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 02.09.2016 г.**

5 Приложение – справки за хода на жътвата на ръж и тритикале и реколта от слънчоглед и царевица по области

Справка за хода на жътвата

култура: ръж

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1387	0	1387	100.00%	269	194
Бургас	2031	0	2031	100.00%	411.5	203
Варна		0				
Велико Търново		0				
Видин		0				
Враца	80	0	80	100.00%	20	250
Габрово		0				
Добрич		0				
Кърджали	50	0	50	100.00%	10	200
Кюстендил	4990	0	3610	72.34%	698.3	193
Ловеч		0				
Монтана		0				
Пазарджик	10340	4	10336	100.00%	1661	161
Перник	300	0	300	100.00%	60	200
Плевен	0	0				
Пловдив	13005	0	13005	100.00%	2535	195
Разград		0				
Русе		0				
Силистра		0				
Сливен	1500	0	1500	100.00%	326	217
Смолян	1400	1400				
София-град		0				
София	15575	0	15575	100.00%	3215	206
Стара Загора	17660	0	17660	100.00%	3828.8	217
Търговище	500	0	500	100.00%	75	150
Хасково	70	0	70	100.00%	10.5	150
Шумен		0				
Ямбол		0				
ОБЩО	68888	1404	66104	97.96%	13120.1	198

култура: тритикале

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	800	0	800	100.00%	228	285
Бургас	640	0	640	100.00%	210	328
Варна	640	0	640	100.00%	401	627
Велико Търново	550	0	550	100.00%	93.5	170
Видин	1930	0	1930	100.00%	913	473
Враца	390	0	390	100.00%	142	364
Габрово	200	0				
Добрич	3510	0	3510	100.00%	1448.7	413
Кърджали	60	0	60	100.00%	11	183
Кюстендил	1920	0	1740	90.63%	347.2	200
Ловеч	1700	0	1700	100.00%	600	353
Монтана	2180	0	2180	100.00%	780	358
Пазарджик	14270	0	14270	100.00%	3910	274
Перник	0	0				
Плевен	2544	0	2544	100.00%	963	379
Пловдив	38905	0	38905	100.00%	12279.5	316
Разград	450	0	450	100.00%	243	540
Русе	932	0	932	100.00%	654.8	703
Силистра	2900	0	2900	100.00%	1683.2	580
Сливен	9190	0	9190	100.00%	3314	361
Смолян		0				
София-град	1349	0	1349	100.00%	336	249
София	10034	0	10034	100.00%	2799	279
Стара Загора	21020	0	21020	100.00%	5628.45	268
Търговище	4150	0	4150	100.00%	1345.5	324
Хасково	10840	0	10840	100.00%	3352	309
Шумен	4410	0	4410	100.00%	2418	548
Ямбол	4517	0	4517	100.00%	1472.7	326
ОБЩО	140031	0	139651	99.73%	45573.55	326

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1240	0	250	20.16%	20	80
Бургас	340580	0	143335	42.09%	22531	157
Варна	404396	0	55052	13.61%	11271.6	205
Велико Търново	485556	0	55760	11.48%	13623.6	244
Видин	395520	0	36250	9.17%	7630	210
Враца	432065	1372	23226	5.39%	5481	236
Габрово	33280	0				
Добрич	810885	0	233066	28.74%	55747.8	239
Кърджали	2150	0	1240	57.67%	194.4	157
Кюстендил	9055	0				
Ловеч	138586	0				
Монтана	349255	0	40830	11.69%	9707	238
Пазарджик	51350	0	1500	2.92%	150	100
Перник	50385	0				
Плевен	745708	0	87800	11.77%	23597	269
Пловдив	238937	0	72230	30.23%	9464	131
Разград	247020	1727	73050	29.78%	17773	243
Русе	456149	275	71583	15.70%	15442.5	216
Силистра	368162	543.4	12000	3.26%	2610	218
Сливен	227100	0	140800	62.00%	19771	140
Смолян		0				
София-град	58139	0				
София	95090	0	400	0.42%	80	200
Стара Загора	420241	0	177702	42.29%	31861.7	179
Търговище	237865	0	8570	3.60%	2049.15	239
Хасково	321530	0	133930	41.65%	23956.45	179
Шумен	309718	263	56839	18.37%	13165	232
Ямбол	355605	2493.5	183590	51.99%	29771.5	162
ОБЩО	7585567	6674	1609003	21.23%	315897.7	196

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	8940	0				
Бургас	15750	0				
Варна	158245	0	5630	3.56%	2221	394
Велико Търново	310617	0	14000	4.51%	9517	680
Видин	124485	0				
Враца	378066	0	5982	1.58%	2918	488
Габрово	81800	0				
Добрич	961717	0	49746	5.17%	24643	495
Кърджали	1805	0	1255	69.53%	446	355
Кюстендил	3175	0				
Ловеч	95153	0				
Монтана	161127	0				
Пазарджик	10680	0				
Перник	6507	0				
Плевен	689894	0	50450	7.31%	27568	546
Пловдив	60240	0	3000	4.98%	1600	533
Разград	183360	59	3000	1.64%	1165	388
Русе	245408	0	6491	2.64%	4315	665
Силистра	269510	57.62	4000	1.48%	1400	350
Сливен	42300	0				
Смолян	735	0	200	27.21%	80	400
София-град	32261	0				
София	28726	0				
Стара Загора	49059	171.4	3586	7.34%	1361	380
Търговище	103441	0	2500	2.42%	1125	450
Хасково	11870	0	1420	11.96%	573	404
Шумен	175758	1140	4200	2.41%	3024	720
Ямбол	8998	0				
ОБЩО	4219627	1428	155460	3.69%	81956	527